

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na
naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne
Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konkordij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konkorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 652.941.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzobjavne vesti).

General Kuropatkin odstopi?

PETROGRAD 6. »Petersburski Listok« poroča iz baje zanesljivega vojaškega vira, da se general Kuropatkin povrne na Rusko. Kuropatkin se umakne na svoje posestvo. Poveljnikom prve mandžurske armade bo tajno imenovan poveljnik četrtga sibirskega armadnega zbora, generalni lajtnant Saru-bajev.

Ruske torpedovke zaigale japonsko jadrenjačo.

TOKIO 6. (Reuterjev biro). Štiri torpedovke ruske vladivostoke eskadre so se večeraj pojavile zapadno od otoka Jesso, ter se blizu Sutsu vlovile malo jadrenjačo, katero so zaigale. Kapitana jadrenjače so Rusi vjeli. Torpedovke so potem izginile v severno-zapadni smeri; najbliž so se vrnile v Vladivostok. Moštvo jadrenjače se je zamoglo rešiti na kopno.

Italijanske ladije v kitajskem morju.

RIM 6. »Agenzia Stefani« poroča iz Singapure, da je italijanski parnik »Perseo«, ki vozi italijanske čete, v spremstvu križarke »Paglia« odplul v Colombo. Parnik je zono, v kateri se nahajajo ruske in kitajske ladije, pasiral brez vsačih ovir.

Dogodki v Rusiji.

LONDON 6. Reuterjev biro poroča iz Varšave: Poljska socialistična stranka je iz dala danes proglas, v katerem pozivlja delavce, naj se povrnejo na delo. Ni še prišel čas, da se prične z revolucijo. Delavci naj se mejtem potrpežljivo pripravljajo za končne boje za svobodo.

Novi ruski parlament.

MOSKVA 6. Tukaj zbranim zastopnikom zemstev je bila predložena spomenica, v kateri se nahajajo nastopna vodila kakor predpogoj za nameravane volitve ljudskih zastopnikov: Olpraviti se mora tajna oblast pokrajinskih načelnikov nad kmeti, shodi in društvi; dovoliti se mora svoboda govora in tiska. Glavna naloga prvega sestanka zastopnikov bo ustanovitev pravnega stanja, proglaseenje pravice ruskega državljanca in sestava temeljnega zakona o organizaciji in poslovanju zakonodajne zbornice. Ta ima obstojati iz dveh zbornic; iz zbornice narodnih zastopnikov, ki jih bodo v tajnem glasovanju volili najmanj 21 let stari, neomadeževani možje, izvzemši aktivne vojake in policiste, in iz »Zemskaje Palate« (zbornice deželnih stanov), v katere odposlajo svoje zastopnike zemstva gubernij in zastopstva najznamenitejših mest. Narodne zastopnike, od katerih se ne zahteva ni premoženje ni kaka posebna stopinja omike, se volijo po teritorijalnem principu. Vsak okraj voli poprečno na 2000 prebivalcev enega zastopnika; za »Zemskajo

palato« volijo gubernije in velika mesta po številu prebivalstva 1 do 5 poslancev. Vseh poslancev bo približno tisoč.

Brzobjavne vesti.

Ardijencea.

DUNAJ 6. Cesar je danes vprejel angleškega odposlanca Sr Plunketta v posebnih avdijenci. Plunkett mu je izročil svoje odpoklicno pismo. Popoldne je cesar obiskal soprogo Plunketta.

Stoletnica Schillerjeve smrti.

STUTTGART 6. Danes opoldne so se pričele svečanosti na čast pesnika Schillerja. Današnji svečanosti je prisostvovala tudi kraljeva dvojica.

Spomenik Viktorja Hugo.

RIM 6. Danes predpoludne je bil v vili Borghese odkrit spomenik Viktorja Hugo v navzočnosti kralja, ministrov in oblastnih ter številnih zastopnikov učenjanskega in umetniškega sveta.

Štrajk v Chicagu.

CHICAGO 6. Vseled odredb izdanih od oblasti, da bodo aretovane vse osebe, ki nadlegujejo tovarne vozove in vseled pomnožitve pomožnih redarskih komisarjev so se danes nemirno malo poglobili. Ako bo trajal štrajk še prihodnji teden, nastane v Chicagu draginja, kakršne ni bilo že mnogo let. Za loge moke, sočivja, riža in čaja so skoraj pošle in zelo primanjkuje surovega masla, jaje in zelenjave.

Saški kralj v Trvižu.

TRVIŽ 6. Saški kralj Friderik Avgust je dospel danes popoldne ob 4. in tri četrt semkaj. S postaje, kjer so se mu predstavili razni dostojanstveniki, se je kralj peljal v praznično okrašen trg. Prebivalstvo je kralju priredilo prisrčen vsprejem. Kralj ostane nekoliko dni tukaj na lovu.

Iz Hrvatske.

Zagreb, 5. maja 1905.

Jugoslovanska ideja je slavila v tem tednu drugo svoje slavje in to v našem bellem Zagrebu. Prvo slavje je slavila lani na jesen ob beligraskih dnevih, in ravno kar so se ponovili ti lepi dnevi in so zopet zblížali naše duše v nadaljeje delo z vsemi silami in v čim tesnejem duševnem jedinstvu za uredničenje jugoslovanskih idejlov, katerimi je zadojen veliki, celo pretežni del omladine slovenske, hrvatske, srbske in bolgarske. Naše društvo umetnosti slavi to leto svojo 25-letnico, pak je v proslavo tega priredilo lepo umetniško razstavo ter je povabilo srbske, bolgarske in slovenske umetnike in književnike, da tudi oni počaste to razstavo svojim obiskom. Umetniki — razun slovenskih, ki so bili fizično zaprečeni — so se odzvali temu povabilu ter so dospeli v Zagreb v ponedeljek v

veikem številu in skupno z znatnim številom akademične mladine srbske in bolgarske. Na kolodvoru jim je bil prirejen velik in prisrčen vsprejem. A za njihovega bivanja tu, ki je trajalo tri dni, jim je bilo dovolj prilike, da se še bolj spoznajo in združijo z nami, da srčna vez, ki nas speja, postane še srčnejša, nego je bila do sedaj. Samo po mejsebojnem spoznavanju prihajemo do zblíževanja, a potem nas mora tudi medsebojna ljubezen še močnejše vezati enega na drugega. Idejal jugoslovanski ni fantom, ampak je smisel, zasnovan na solidni podlagi, katere ideja so negovali tudi že naši pradedje — samo v drugi formi — in katero zamisel je priporočal tudi nepozabni Strossmayer z vsem žarom svoje velike duše. Nas Jugoslovane, ki smo — to moremo reči svobodno — istega jezika in rodu, ločujejo sicer res politične meje, s pomočjo katerih so si prizadevali naši narodni sovražniki, da bi nas ločili in oddelili tudi duševno. Nu, mej tam pa smo mi — četudi kasno — odprli oči in hočemo odstraniti te duševne meje za vedno. To se nam posreči, in potem se bo več med nami bratubijalnih bojov, ampak se bomo spoznavali kakor bratje, ljubili in si pomagali.

Oaih par trenotkov, v katerih so bili gostje pri nas, ostanajo jim v spominu za vedno. Ob raznih prilikah (posebno na komersu v Streljani) so izmenili z nami misli svoje. Čulo se je lepih govorov, iskrenih misli in vspodbude. Posebno lepo je govoril vodja hrvatskih napredjakov, dr. Lorković. A izmed Srbov se je uprav odlikoval s svojim krasnim govorom profesor beligraskega vseučilišča, dr. Jovan Skerbić. Ta je izrekel v svojem govoru med ostalim tudi te-le karakteristične besede: »Jaz mislim, bratje, da je danes — ko nam narod beži v Ameriko, da ne pogine od glada, ko gre za to, ali hočemo biti ali ne biti — absurdno in zločin, ako se pravdamo, smo-li mi vzeli od Srbov jezik, ali so ga oni od nas?«

Eden sijajnih momentov večera je bil ta, ko je dijak Factori v imenu »čiste« omladine, slavil veličino in moč jugoslovanske ideje, katero da prapozeava ta del hrvatske omladine.

No, pustimo predmet in preidimo nekoliko k našim domaćim razmeram. Imamo jih, da bi Vam zopet lahko nazival celo vrsto žaljenj in krivic, kakor sem bil dosedaj vedno siljen poročati vam o samih krivicah, žaljenjih in nezakonitostih. Kaj čemo! Pri nas so še vedno politični odnošaji nespremenjeni. Mi se mičemo, ali oni, ki imajo moč v svojih rokah, zatirajo neusmiljeno vsako gibanje že v kali.

Ali, čudili se boste morda najnovejši novosti, ki se tolmači tu se stotinami komentarjev. Naših štirideset so oživel. Neverjetno, ali — resnično. Dae 3. t. m. so oni, oziroma je »Hrvatski klub« v Budim-

pešti imel svojo konferenco v Budimpešti. Te konferencije se je udeležilo 32 hrvatskih delegatov, a tudi naš ban je bil navzoč. Kakor znano, je koalirana opozicija sestavila adresno na kralja, a v odbor za sestavo te adrese ni bil poklican nijeden Hrvat. Na razpravi, kakovo stališče naj zavzame »Hrvatski klub« oziroma na to adresno, došli so po dolgi debati do tega, da so povdarjali, da hrvatski poslanci nimajo namena delati proti madjarskim težnjam, ampak da zahtevajo le, da se toliko ob političnih, kolikor ob gospodarskih vprašanjih jemlje ozira tudi na specialno hrvatske interese. V ta namen zahtevajo oni, da se čim intenzivneje podpirajo in povspesujejo hrvatski gospodarski in industrijski interesi. In dalje: ako se za madjarske čete uvede madjarski jezik, naj se za hrvatske čete uvede hrvatski jezik, kakor je bilo to vse do Marije Terezije. Za nazbrabo hrvatskih domobranskih častnikov naj se osnuje hrvatska domobranska kadetska šola v Hrvatski. V namen preizvajanja teh želja je izvoljen odbor 4 členov. Vsakako vidimo iz tega, da so se tudi naši v Pešti maknili, če tudi dovolj kasno. Trebalo je let in let, dokler jim ni prišla voda do ust in sedaj še le so se probudili iz spanja, ki so je spavali, ne meneči se in ne delajoči do sedaj za interese naroda, ki ga zastopajo.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 6. maja 1905.

Tudi danes zopet ne moremo drugače, nego da predstavimo kakor klasično pričo dunajsko »N. Freie Presse«, da bodo v deli čitatelji, kako se tudi na tem mestu o uplivu baltičske flote na vojni položaj izražajo nazori, ki se malone popolnoma pokrivajo s tem, kar je že meseca sem pisal v tem pogledu naš strokovnjaški sodrudnik. In sicer prihaja to, kar piše »N. Freie Presse« sedaj o predvidnih posledicah dogodkov na morju, iz peresa visocega nemškega generala. Glavne misli tega vira so:

Z največjo napetostjo sledi svet vestem glede na pričakovani spopad med obema sovražnima si silama na morju. Nemški general noče povedati nikakega domnevanja glede izida bitke na morju, ali cilj Roždestvenskemu more biti le: boj na življenje in smrt s sovražno floto. Velevažno pa je, da si ustvarimo sodbo, kakova bodo posledice zmagi ali porazu Roždestvenskega v odločilni bitki?

Na to vprašanje daja nemški general ta-le odgovor:

Ako se Roždestvenskemu posreči unčiti japonsko floto, ali jo vsaj izdatno poškodovati, da Rusi zadobe gospodstvo v japonskem vodovju, zaide Japonska v obupen položaj, iz katerega se ne bo mogla več osvoboditi z lastno močjo. Nje armadi v Mandžuriji bo odrezana zveza z domovino

Mnogi so pobegnili, da jih ne doseže moja roka, ali še jih je ki smrdi po izdajstvu. Čisti škof Ivan, čisti! Od mene imaš oblast v to. Požuri se pastir, kajti če začnem jaz striči tvojo čredo, bo krvi, pravim ti, tako gotovo kakor nesim krono. Zapomnite si to, kanoniki, kdor namiguje Vlahu, ta pride pod nož... je završil kralj in obrnil jezo svoj obraz.

Tedaj se je primaknila k prestolu gruča griških meščanov, nosečih na svileni blazini pozlačene ključe mesta. Beležnik Tomo se je odkašljaj, da bi spregovoril, tudi Živan si je raztezal ovratnik, da bi laglje govoril, ali Šišman je mahnil in rekel:

— Vi ste Gričani, je-li? Spominjam se vašega obraza. Dobro je, ne treba besede. Vem, da ste moji kakor kremen, da ste bili moji v hudih časih. Tako treba. Čuj, ban Lučenac! Na Gričane ni pazi, moji otroci so. Niti lasu jim ne dotikaj. Moja volja je trdna, da jim bo njihovo pravo trdno, kakor je zapisano v buli. Zapomni si, brzday se, ti si včasih preko mere oster. Nikari, da več

PODLISTEK.

196

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—d.

— To ti je došlo, je šepnil Ivan, stisnivi Moroviću ramo.

— Tvoja kri kipi, knez! je odgovoril Morović, čemu mi stikaš staro rano moje rame.

— Ne, se je nasmehnil Ivan, moja pamet ne kipi, ampak se ledeni, tvoja duša spava, a stara rana dežele naše se odpira iznova.

— Ti si skoro Kalabrež.

— Ti noriš, radi lige mrzim jaz svojega rojstnega brata, ali to je to — — — eh! Ali naj sipljem seme na kamen? Volja je zakon!

Odslej, je nadaljeval kralj, vladajta pokornost in mir. Krvnikov meč naj iztrebi plevel izmed vas, gospoda, slabotno odpustanje je toliko kolikor punt. Kdor ni z mano, je proti meni. Kdor mi prigovarja, ta se punta. Bog sam je povraill vaji v naše krepke roke, po Bogu vladamo. In da bo naša oblast krepka, ti gospod od Lučenca bodi po naši milosti ban v kraljevini Slavoniji.

Gospod od Lučenca se je poklonil globoko na toliki časti, Prodanič pa je prebledel na smrt, zobje so se mu stisnili na dolga usta, mrz mu je spreletal telo, kri mu je zavrela v srcu, ko ga je zadela s prestola ta nepričakovana strela.

Gorjanski je trenil očesom, ali v bipu se je zopet umiril, Ivana krški je udaril ob roč sablje, obrnil glavo, puhnil, a večina plemstva je zamrmrala samolklo zbog nevoje; kralj je dvignil oko, pogledal širom po zboru, in se obrnil zopet od njega.

— Vsklikajte vendar, vsklikajte! Zakaj ne vsklikate? Živio ban! Sili čul Mo-

— dovažanje ojačenj in potrebnosti za vojsko v Mandžuriji bo onemogočeno. Moč japonske vojske se bo vedno manjšala, ona ruske pa, sicer počasno, ali stalno raste. Morda bo japonsko vojskovodstvo skušalo s povečano energijo v delovanju zboljšati svoj težavni položaj. Ali ruski vojskovodja se bo mogel modro umikati, dokler ne bo imel tolike premoči, potrebne za odločilen udarec. Vladivostoka ne bi mogel seveda žrtvovati brez težke škode izlasti glede svobode delovanja flote. Ali težko da bi mogli Japonci z vapo-hom oblegovati Vladivostok, čim bi jim bila zveza z domovino pretrgana. Mislimi si je, da so Rusi dobro izkoristili čas in da so vzpostavili Vladivostok za izdatno obrambo. In kakor bi bil položaj Japoncev na mandžurskem bojišču zelo težaven, čim bi izgubili zvezo z domovino, tako bi bil tudi položaj v tej poslednji zelo resen. Na dolgo raztegnjeni inzularni državi bi bila izpodre-zana življenjska žila, ako bi jej sovražna sila grozila povsodi na obrežju in zabranje-vala trgovinski promet z vnanjim svetom. Preko težav, ki bi navstale iz tega, ne more pomagati državi in prebivalstvu nobeno ju-nastvo.

Zastoj bi iskala vlada v svoji finančni bedi pomoči od inozemskih kapitalistov. Po izgubi svoje flote bi bila Japonska kmalu prisiljena skleniti mir pod vsakim pogojem, razen, če bi jej prišla katera druga država na pomoč. Ali pa se sploh more na-dejati kaj takega?

Tu prehaja avtor k vprašanju, kako se razvijajo razmere, če bo Roždestvenski poražen v odločilni bitki? Ako bi smeten del njegovega brodovja našel zavetja v Vla-divostoku, navstali bi položaj, ališen onemu pri Port Arturu. Če vojska ne bi mogla donesti Vladivostoku pomoči, sadela bi ga s preostalim brodovjem vred ista usoda kakor Port Artur, razen, da bi bila Japonska valed izorpljenja vseh svojih pripomočkov prisiljena prej skleniti mir. Bistveno jednak položaj bi bil, ako bi bilo rusko brodovje na odprtem morju tako uničeno, da bi mo-rali ostanki brodovja iskati zavetja v nev-valah pristaniščih. Ali to je okolnost naj-veče važnosti —, če tudi zadane brodovje Roždestvenskega najhujša nesreča, ne bi bil s tem poslabšan dosedanjí militarni položaj Rusije.

Rusija bi bila ob eno nado in nekaj stotin milijonov, in živavost vlade in dežele bi bila postavljena še na tršo izkušnjo. Če se bo ta živavost vzdrževala, ne bo Rusija potem siljena v sklep miru, ki bi jej bil škodljiv. In celo tudi če bi japonske vojske prodale za tisoče kilometrov v Sibirijo, imela bi Rusija še vedno zadostno fizičnih in ma-turialnih sredstev, da dovede do preobrata v vojaem položaju, kakoršnjega je doživel Na-poleon I. po zmagovitem zavzetju Moskve. Tu bo odločitev vojne slej ko prej zavisa od vprašanja, katera od vojujočih držav bo mogla dalje prenašati trpljenje ob svojih ne-tranje političkih, finančnih in gospodarskih razmerah? Ako podjetje Roždestvenski po-nesreči, bi navstali v Rusiji predpogoji za to neugodnejši. Nje kredit bi se zmanjšal, ne-varnosti v notranjem bi se večale. Ali tudi materialna in moralna sredstva Japonske niso neizperpa. Tudi če Japonska zmaga na morju, ostali bi še dolgo v negotovosti, ka-tera obeh držav izide kakor zmagovalka iz te vojne.

to. Čujte vsi in bodite priče. V zahvalo jim dejam kraljevsko posest Hrašče in Petrovino onkraj Save. Zapiši si to, kancelar Dmitre, na večne čase, da je to njihovo. Ste li za-dovoljni Gričani? Ah, ste, vidim vam na obrazih. Z Bogom, otroci, z Bogom!

— Aj, aj! je pokimal Ivan krški, kako Šišman maže te čevljarje in mesarje — proti nam. Dobro in jako dobro.

— Tudi vas nisem pozabil, gospoda, se je obrnil kralj do plemičev. Knez krški! Ti si delal po dolžnosti, a tudi ti Gorjanski. Ivan, nesi ti Cetin in Klokoč sta tvoji, dobiš pismo pod pečatom. Nikola, kar imajo Hrvatje imetja v Ivančini in Požegi, tvoje je. To vam bodi v zahvalo. Ali zapomnite si vsi! Ne prepirajte se radi pravice, ne vprašujte za to. To je moja skrb, jaz čuvam zakone. Moja milost ve, kaj je zakon, kaj pravo, kaj se je starega preživelo. Prepustite to meni in mirujte!

(Pride še.)

Ofenziva maršala Oyame.

Kakor poroča londonski »Daily Mail« iz Tokija, so vsi mosti čez reko Husho in druge reke zopet popravljeni. Iz tega se da sklepati, da so Japonci splošno pričeli prodi-rati. V dobro obveščenih krogih se govori, da je Oyama že koncem minullega meseca pričel prodirati proti severu. (Po drugih po-ročilih pa ni sklepati, da bi ta vest london-skega lista odgovarjala resnici. Op. ured.)

Avstrijska poslanska zbornica.

Dua a j 6. Pocl. Baxa, glavni govornik contra, je izjavil, da bo njegova stranka (češko-radikalna), toliko iz gospodarskih ko-likor iz političnih in državno-pravnih vzrokov glasovala proti carinski tarifi.

Posl. Kink je izrazil svoje veselje nad sklenjeno trgovinsko pogodbo z Nemčijo ter je zagovarjal carinsko tarifo in skupno carin-sko okrožje. Zbornica je nato sklenila prehod v specialno debato.

Prihodnja seja v sredo.

Ogrska zbornica.

Budimpešta 6. Predsednik Justh je otvoril sejo ob 10. in pol uri dopoldne. Zbornica je nadaljevala generalno debato o adresem načrtu. Posl. baron Desiderij Ban-fy (nova stranka) je izjavil, da vprejme adreсни načrt, ki pojasnjuje kroni sedanji po-ložaj. Govornik je omenil nekatere točke načrta, prešel na vprašanje glede armade ter izjavil, da je naloga ogrskih državnikov, da polagoma omeje maggojesični smučaj Ogrske. Enotna madjarsko narodna država je za bo-dočnost dinastijske neizogibno potrebna. Vče-rnjašnje izjave nemadjarških poslancev pome-njajo začetek novih bojov, in proti tendencam nemadjarških narodnosti je potrebno, da se Madjari bojujejo. Za Banfyjem je govoril baron Ernest Daniel ter odločno zavrnil mi-sel, naj bi se liberalna stranka razpustila. Ta stranka se bo tudi nadalje bojevala za prin-cipe, od katerih je prepričana, da so na korist državi. Govornik je kritikoval adreсни načrt ter je izjavil, da je adresa absolutno nesposobna, da bi se na temelju iste zamoglo imenovati novo vlado, ker je program zdru-ženih strank še popolnoma neznan. Narod pa hoče vedeti, kaj da se hoče. Glede samo-stojnega carinskega okrožja ni dosedaj še nikakih predpogojev. Govornik je adreso odklonil.

Združenje deželnozborskih strank v Dalmaciji.

Mi smo že zabeležili aa tem mestu raz-veseljivo vest, da so se poslanci narodne in stranke prava v Dalmaciji ujediniili v en klub, in so s tem pokazali, da nočejo biti majhui v velikih kritičnih trenutkih. Niže doli podajamo v glavnih potezah program, ki ga je klub hrvatske stranke priobčil narodu s posebnim proglasom.

Poslanci izrekajo v proglasu, da so s svojim ujedinenjem ugodili klicu naroda po slogi in ojačenju ter da hočejo v sporazum-ljenju z narodom ukreniti nadaljne odredbe z organizacijo stranke. Osebito mili so nam v proglasu topli bratski akcenti do Srbov.

Glavne točke programa hrvatske stranke so:

I. Hrvatska stranka stoji nepremično na stališču, da se mora Dalmacija združiti s kraljevinama Hrvatsko in Slavonijo na tem-elju narodnega in državnega prava. To zjedinenje smatra stranka za važen korak, da se oživotvori vrhni narodni cilj, ki teži za tem, da se vse zemlje, v katerih bivajo Hrvatje, združijo ustavnim putem v eno sa-mostalno ustavno skupino.

II. Hrvatska stranka bo delala nato, da se: 1) okrepi hrvatska zavest v Dalmaciji, izlasti s širjenjem narodne prosvete in z or-ganizacijo narodne sile na političnem in go-spodarskem polju; 2) da se hrvatskemu jeziku prizna in zajamči gospodstvo v šolah, javnih uradih, kakor tudi v javnem življe-nju v Dalmaciji, da se dežela reši nadvlada-jočega italijanskega jezika in da se izrine iz javnih uradov; 3) da se po zahtevah časa, in na temelju pravičnosti spremeni obstoječi volilni red; 4) podpira naj se vse veje na-rodne gospodarstva, v prvi vrsti poljedel-stva in pomorstva, izlasti naj se Dalmacija preko Hrvatske po železnici spoji z monar-hijo; glavna пристanišča dalmatinska naj se zvežejo po železnici z Bosno in Hercegovino, s tem naravnim zaledjem Dalmacije; 5) preurede naj se tudi občine; 6) dovrši in razširi naj se javno šolstvo, izlasti z ozirom

na poljedelstvo, obrtnijo in trgovino; 7) di-jakom naj se omogoči naobrazba na viših šolah v hrvatskem jeziku.

III. Hrvatska stranka, spoštuje versko čutstvo, se drži načela, da se vera ne sme apajati ni mešati z narodnostjo, tako, da raz-lika veroizpovedi ne more in ne sme biti za-držek složenemu narodnemu delovanju.

IV. Hrvatska stranka smatra, da so Srbi in Hrvati en narod po krvi in po je-ziku, nerazdružljivo združeni z deželami, v katerih prebivajo, in zato bodo delovali, da se odstranijo in onemogočijo navskrižja, ter da se razširi med njimi ljubezen, v bolji obči narodni napredek.

V. Hrvatska stranka bo delovala na to, da se med slovanskimi narodi goje bratski odnošaji.

VI. Hrvatska stranka se bo ozirala na vse zahteve novih časov, ki bodo koristni za napredek naroda.

Sestanek ministrov v Benetkah.

»Agenzia Italiana« je priobčila neki ko-muniké, v katerem naglašja, da se na se-stanku v Benetkah niso sklenili med Avstrijo in Italijo kaki novi dogovori, ampak da je sestanek imel le namen vidno dokazati jav-nemu mnenju, da vlada med obema drža-vama popolno soglasje v najhuj političnih interesih.

In vendar je sumljivo ravno to, da italijanska in avstrijska diplomacija zopet in zopet občuti potrebo, da naglašja in zopet in zopet s posebnimi sestanki manifestira pred svetom svoje soglasje. Nam se zdi, da ljudje, ki so si res prijatelji, ne občutijo potrebe kričati na ulici: prijatelji smo. Če je bil po lanskem sestanku v Opatiji po-treben že sedaj zopet nov sestanek v Benet-kah v edini ta namen, da bo veroval svet, da se nad razmerjem med Italijo in Avstrijo uspenja jasno nebo, potem si mora vsakdo misliti, da so se v tem letu na tem nebu vendar le pokazali kaki oblaki. Svoje mnenje — o nemožnosti v resnici iskrenih odnošajev med Italijo in Avstro-ogrsko smo naglašali in dokazovali že tolikokrat, da se nam danes pač ni treba dalje truditi.

Ruske zasluge v Aziji.

Kake velikanske zasluge ima Rusija za otvoritev Azije Evropejcem in njih trgovini, nam najbolj pripovedujejo številke, ki na-značajo dolgost železnice, ki jih je Rusija zgradila tam, oziroma jih še gradi. S temi železnicami se omogočuje brzi promet in hitro dovažanje blaga, katero trpi, če se prevažja dolgo po morju. Znano je, da je »ruski« čaj bolj fin, nego drugi, da-si je to ena in ista vrsta. Le da se je eno pripeljalo po suhem, s karavanami (popreje namreč), drugo pa po morju in se navzelo, kolikor toliko morskega duha. Zato so pa Angleži svoječasno dajali visoke premije onim ladijam, ki so prve in v najkrajšem času prihajale s čajem na Angležko.

Železnica Berolin—Lizbona ima dolgost 3100 km, Berolin—Petrograd 1580 km, New-York—San Francisco 5400 km, Bom-bay—Kalkuta 2250 km. Ako vzamemo vse te proge, oziroma njihovo dolgost, dobimo 12.330 km, kar iznaša približno dolgost ru-skih prog v Aziji, ki so že narejene in so v prometu. Ako pa dodamo še dolgost prog: Berolin—Carigrad 2415 km, Berolin—Paris 1075 km in dvakrat Hamburg—Hanover 360 km, dobimo skupaj še 3850 km. Ako seštejemo vse te dolžine, dobimo celokupno dolgost ruskih prog v Aziji, ki so ali že iz-vršene, ali v delu, ali pa so že traciirane. Če pa pomislimo, da Rusija še pred dvajsetimi leti ni imela v Aziji niti en sam kilometer železnice, da je torej tekom te razmeroma kratke dobe napravila tako ogromno delo, da je naredila 12.450 km železnične proge, po-tem menda veak lahko uvidi, kaj je naredila »barbarska« Rusija tekom tega kratkega časa za civilizacijo in razvoj Azije po deloma celo nepoznatih krajih: več, nego popreje vsa Evropa sto in stoletja.

Tako približno je pisala »National-Zei-tung«, ki menda ne hvali Rusije le radi lepšega!

Drobne politične vesti.

Minister grof Goluchow-ski proslavi v tem mesecu desetletnico svo-jega ministrovanja.

Demonstracija proti škofu Nakiću. Iz Zagreba pišejo: V četrtek po noči so odhajali s kolodvora v Zagrebu srbski in bolgarski gostje. Na kolodvoru je

pa vbrano občinstvo zapazilo spljetskega škofa, Nakića, ki je čakal vlak za Budimpešto, ter je počelo kričati: »Abzug Nakić, abzug lati-naši in furtimaši!« Škof se je umaknil, toda dijaki so mu sledili. Konečno se je občinstvo razšlo na poziv redarjev. Škof Nakić je — kakor znano — eden največjih protivnikov glagolice.

Petishod avstrijskih mest. Na Dunaju je bil v petek odprt peti shod avstrijskih mest. Predsednikom je bil izvo-ljen dunajski župan dr. Lueger, podpreded-niki pa dr. Malachowski (Lvov), Berger (Solnograd), dr. Graf (Gradeo) in dr. San-drinelli (Trst). Ljubljano zastopajo župan Hribar in občinska svetovalec Plantan in dr. Tavčar.

Bolgarski eskarh namerava, kakor javljajo iz Carigrada, potovati nekoliko mesecev po Evropi v okrepljenje svojega zdravja. Turška vlada mu pa tozadevno dela razne težave.

Domače vesti.

Donkišotstvo v komunalnem gleda-lišču Verdi. V petek so uprizorili v tem gledališču Maksima Gorkega »Prenočišče ubogih«, slovečo dramo, izvzeto iz življenja najnižih ruskih slojev, dramo nesrečnih, iz-gubljenih, uničenih eksistenc. Gledališče je bilo nabito polno, kakor menda še ne v le-tošnji sezoni: dame v svilenih bluzah, go-spodje v frakih, galeriji natlačeni od prole-terijata. Krasno je bilo gledati toliko in takega občinstva, ki se klanja slov-an-skemu geniju... Ali le do tu. Kajti, kaj bolj malenkostnega, bolj smešnega, bolj komedijantarskega, nego ono, kar je sledilo, ko se je zagrinjalo dvigailo, in pozneje: ne bi mogel šlovec zahtevati niti od teh speci-jalistov v otročje komedijantarskih demon-stracijah. — Demonstrativnega ploskanja in krika: abbasso in evviva z galerij, parterja in lož ni hotelo biti ne konca ne kraja, in žaljivih vsklikov na adreso »uboge« Rusje in njenih »tiranov« je kar gromelo. In potem se je usula z galerije cela ploha rumenih in rdečih listkov z napisi: salviamo Massimo Gorki! Abbasso i tiranni! Viva la rivoluzione russa!

Pajaci! Torej z rmenimi in rdečimi listki, z besnim kričanjem in zasramovanjem hočejo »rešiti« Maksima Gorkega, ki uživa — da si zatočen — popolno svobodo, kar bi se mu bržkone ne zgodilo v nobeni drugi državi, neizvzemaš Italije. Kako je na primer nemška vlada postopala s poljskim pesnikom Kraszewskim! V ječo ga je tirala, na jedno-stavno povelje Bismarckovo, in ne da bi imeli proti njemu kakih dokazov.

Čut iskrenega sožalja do Maksima Gor-kega nam lega v dušo, ko vidimo, kakovi pajaci se mu usiljujejo za oboževalce. Mesto da »rešujejo« Gorkega, naj bi raje popravili nešteto krvavih krivic, ki jih oni sami po-čenjajo tu na naši zemlji proti ubogemu slo-venskemu trpinu!

Ubogi Gorki! Nu, na vse zadnje bi se dale odpustiti take neslanosti nerazsodnim masam, fanatiziranim od laži-socialistične la-ške difutarije. Ali, to vam je bil izveščine evet italijanske inteligence in kulture, ki je za žive in mrtve ploskal in vpil in lovil listke, ki naj »rešijo« Maksima Gorkega. To je bila gujusna antiruska demonstracija go-spode v svilenih bluzah in frakih. O koliko tartiferije je v tej inteligenci, v tej — kul-turi!! Sramujte se — pajaci.

Očividno.

Predavanje g. dra. Tume. Minoli pe-tek zvečer je gospod dr. Henrik Tuma po inicijativi društva »Ljudski odere« preda-val v »Delavskem domu« o »delu in veri«. Poslušalec je došlo — brez razlike politič-nega mšljenja — toliko, da je bila velika dvorana napolnjena. Občinstvo (tudi ono iz širokih slojev) je sledilo predavanju z največo pozornostjo, tako, da smo se vnovič uverili v svoje veliko zadoščanje, kako ukaželjen in ob-enem tudi bister je naš slovenski živelj v Trstu. To veliko in vidno zanimanje občin-stva je očividno najugodnejše uplivalo tudi na gospoda predavatelja. V kolikor nam bo do-puštal prostor, prinesemo posnetek iz tega zanimivega predavanja.

Tržaški škof in slovenski jezik v župni cerkvi pri sv. Jakobu. [Več župlja-nov pri sv. Jakobu nam piše:

Po vseh cerkvah obhajajo v tem me-secu »Šmarnice«. Slovenski župljani pri sv. Jakobu so že večkrat prosili svojega župnika, naj bi jim dovolil tako pobožnost. Leto za letom so zastoj prosili. Konečno je župnik

dovolil tudi Slovence, kar so želeli, da smejo
nameriti v župnijski cerkvi sv. Jakoba na
svojem jeziku častiti Mater Božjo. To pa ni
bilo po volji Italijanom. Pritožili so se proti
uvedenju slovenske majnikove pobožnosti na
škofski ordinarijat. Milostljivi viši pastir, ki
hoče biti naš pastir, je pritožbi Italijanov
ugodil ter župniku prepovedal uve-
sti »Šmarnice« za Slovence. V
župniji sv. Jakoba so Slovenci v večini; ko-
maj ena tretjina je italijanskih župljanov in
še ti so poitalijančeni Slovenci. Ena tretjina
italijanskih župljanov ima »Šmarnice« dva-
krat na dan, zjutraj in zvečer, in povrh
imajo še italijansko propoved. Dve tretjini
Slovencev pa nima ničesar. Proti takemu po-
stopanju više cerkvene oblasti ne moramo naj-
odločneje protestovati v imenu svojih narod-
nih pravic, žaljenega tržaškega Slovenstva in
v imenu principa enake pravice, ki bi ga
morala katoliška cerkev, kakor vesoljna cer-
kev, spoštovati v prvi vrsti. Škof dr. Nagl
paš ne dokazuje nasproti Slovencev tiste
pravičnosti, ki jo njegovi pristaši in branitelji
posebno naglašajo in hvalijo na njem, kadar
se mi oglašamo proti njemu se svojimi pri-
tožbami.

Dejstva govori!
Od sv. Ivana nam pišejo: Minulo nede-
ljo popoldne je oddelek tamburašev pevskega
društva »Zarja« v Rojanu priredil mal izlet
k nam, k sv. Ivanu. Ta obisk nas je jako
razveselil. Vri Rojančani so nam priredili
lepega užitka in zabave. Udarjali so divno in
pevali na verandi gostilne našega »Narodnega
doma«, kjer se je nabralo mnogo občinstva,
ki je bilo milim gostom iz srca hvaležno na
animirani zabavi. Tudi podpisani izreka milim
izletnikom svojo zahvalo na tem dokazu mej-
sebojne ljubavi.

ODBOR
konzuma društva.
Prošnja uredništva. Prostor, ki nam
ga dovoljuje uprava lista, je uredništvu tiran,
ki se mu moramo pokoriti mi in s nami tudi
gg. sotrudniki. To in ono moramo odlašati
od dne do dne in ne preostaja nam drugega,
nego, da se obračamo do sotrudnikov in občin-
stva s prošnjo za potrpljenje.

Samomor poštarice. Iz Ljubljane po-
ročajo, da je dne 2. t. m. prišel predpoludne
v Tupališe poštni komisar Medie iz Trsta
pregledovat tamošnjo pošto. Med tem, ko je
bil komisar v poštnem uradu, pa je poštarica
Frančiška Demšar trikrat zapustila urad. Ko
se je bila povrnila v tretjič, se je stresla po
vsem životu, tako, da so jo morali prenesti
v postelj, kjer je umrla v par minutah. Ker
je tudi njen pes istočasno poginil, se zamore
reči z gotovostjo, da je poštarica najprej za-
strupila (stribainox) psa, potem pa sebe.
Vzroka samomoru je iskati menda v nered-
nostih v manipulaciji, izlasti pa v tem, da je
manjkalo tudi denarja v blagejni.

Poskus samomora v pijanosti. Vče-
raj popoldne ob 3. uri in pol, je neki po-
polnoma pijan človek skočil v kanal v ulici
Vincenzo Bellini. Neki finančni stražar ga
je pa s pomočjo drugih ljudi potegnil iz
vode. Iz uradov policarne so telefonirali na
zdravniško postajo, odkoder je prišel na lica
mesta zdravnik, ki je dal mokrega pijanca
odvesti v bolnišnico. Mej potjo v bolnišnico
sta pa imela postrežnika zdravniške postaje
jako mnogo opravila s pijancem, kajti hotel
jima je skočiti iz kočije. Svojega imena ni
hotel povedati.

Samomor. Včeraj predpoludne so zdrav-
niški postrežniki telefonirali s policijskega komi-
sarijata pri sv. Jakobu, da se je neki ne-
znani mož blizu gradnje železnice v Rocolu
zestopil s karbolno kislino. Zdravnik, ki je
šel takoj na označeno mesto, je našel tam
59 letnega delavca Jakoba Vattusso, stanujo-
čega v ulici della Fonderia št. 12, in je
takoj spoznal, da bo nesrečni mož težko re-
šeno smrti. Ukazal ga je toraj nemudoma od-
vesti v bolnišnico. V bolnišnici je pa ne-
srečnejši umrl par minut pozneje, ko so ga bili
prinesli tje.

O vzrokih tega samomora se ne ve ni-
česar.

Društvene vesti in zabave.
Predavanje o rusko-japonski vojni
ter o potovanju v Petrograd in Moskvo bo,
kakor smo že objavili, danes zvečer ob 8.

uri v gledališni dvorani »Narodnega doma«.
Predavalo se bo na podlagi brošure, ki jo je
spisal o rusko-japonski vojni ruski častnik O.
pl. Pawlikowski ter na podlagi spisa prof.
Seyferta o potovanju v Petrograd in Moskvo.
Ker je oboje jako poučljivo pisano, obstaja
predavanje jako zanimivo posebno še glede
na to, da se poslušalcem o vsaki važnejši
točki (toliko glede vojne kolikor glede poto-
vanja) predloži krasne slike. Ker bo pre-
davanje samo enkrat in ker je vstopnina res
jako nizka, naj bi se ga naše občinstvo mno-
goštevilno udeležilo. Glede predavanja opo-
zarjamo naše čitatelje tudi na današnji in-
serat.

»Obrotniško društvo« pri sv. M. M.
spodnji (vknjižena sadruga s omejeno za-
vezo). V soboto dne 22. aprila 1905. je bilo
javljeno na tem mestu, da bo omenjeno dru-
štvo imelo svoj občni zbor dne 14. maja t. l.
Ker pa bo ravno istega dne veliki izlet v
Divača in ker se misli odzvati večje število
društvenikov vabilu tržaške podružnice »St.
planinskega društva«, je odbor sklenil odnesti
občni zbor na nedeljo dne 21. maja 1905 po
že objavljenem dnevnem redu.

Odbor.
Odbor »Trgov. izobraževalnega dru-
štva« naznanja, da bo na željo večine gg.
trgovcev odlašal pouk za pomočnike ob nede-
ljah od 3. in pol do 5. in pol ure. — Gg.
gospodarji so soprošeni, da pošiljajo svoje
pomočnike redno v šolo.

Občni zbor društva poštarjev, poštinih
upraviteljev in ekspeditorjev na Kranj-
skem, Primorskem in v Dalmaciji ter dru-
štvene bolniške blagajne, se bo vršil dne 22.
maja t. l. ob 10. uri predpoludne v Pali v
hotelu »Belvedere«.

Cleni, kateri se ne udeležijo občnega
zboru, naj dopišljejo pravilno izpolnjeno po-
oblastilo do dne 12. maja predsedništvu dru-
štva poštarjev v Litiji.

»Tržaški Sokol« priredi
danes popoldne pri Sv. Ivanu
svojo javno telovadbo. Začetek
ob 3 $\frac{1}{2}$ uri. Telovadba s pro-
stimi vajami in na orodju prične
točno ob 4. uri. Vstopnina za
člene 40 st., za nečlene 60 st.,
za otroke 30 st. — V slučaju neugod-
nega vremena prenese se vse na nedeljo
21. t. m. — Bratje Sokoli imajo pri-
ti v društveni opravi.

»Škrata« je izšla 18. številka in pri-
naša vrlo zanimivo kroniko o važnih do-
godkih.

Loterijske številke, izžrebane dne 6.
maja 1905.:

Dunaj	70,	30	86,	84,	61.
Gradec	30,	59,	22,	3,	48.

Trgovina.
Borsna poročila dne 6. maja
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.07—19.09 —, angleške lire K —
do —, London kratki termin K 239.20—240.35
Francija K 95.35—95.60 Italija K 95.30—95.55
italijanski bankovci K —, —, Nemčija K
117.20—117.45, nemški bankovci —
avstrijska enotna renta K 100.40—100.60, ogrski
kronski renta K 97.85—98.20 italijanska —
—, kreditne akcije K 65.50 — 668—
državne železnice K 663.40 — 665.50 Lombard
—, 50.50, Lloydove akcije 650 — 655—
Srečke: Tisa K 340.50—344.50 redit K 485—
do 495.—, Bodenkredit 1880 K 309.— 317.—, B.
denkredit 1889 K 308.— 317.—, Turške K 142.50
do 144.50 Srbske — do —
Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.90	100.90
— srebro	100.25	100.85
Avstrijska renta v zlatu	119.45	119.45
— kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	95.40	93.35
Ogrska renta v zlatu 4%	118.20	118.10
— kronah 4%	97.90	97.95
— 3 $\frac{1}{2}$ %	89.40	89.40
Akcije nacionalne banke	16.15—	16.5—
Kreditne akcije	663.25	666—
London, 10 Lstr.	239.95	239.95
100 državnih mark	117.27 $\frac{1}{2}$	117.35
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.07	19.07
100 ital. lir	95.40	95.35
Cesarski cekini	11.16	11.26

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.30,
italijanska renta 106.30, španski exterieur 91.17,
akcije otomanske banke 6.6—, Menjice na London
251.65.
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne želez. e
718 — Lombardi — — — — — anškorana turška renta 88.85
avstrij. zlata rent 100.30, ogrska 4%, zlat-
renta 100.50 Landerbau 487.— — — — — turške srečke
135.— — — — — parizka banka 13.43, italijanske meridi-
cionalne akcije — — — — — akcije Tinto 16.07. Trdna.

London. (Sklep.) Konsoolidiran dolge 90—
Lombardi 3 $\frac{1}{2}$ %, srebro 26 $\frac{1}{2}$ %, španska renta 90 $\frac{1}{2}$ %, ita-
lijanska renta 105 $\frac{1}{2}$ %, tržni diskont, 2 $\frac{1}{2}$ %, menjice a
Dunaju — — — dohodki banke — — — — — isplačila bank
— — — — — Stalna.
Tržna poročila 6. maja.
Budimpešta. Pšenica za maj K 18.82 do
K 18.84; rž za maj K 14.80 do K 14.82; oves za maj
od K 13.96 do K 13.98; koruza za maj K 15.04 do K 15.06.
Havra. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek. mesec po 50 kg 44 $\frac{1}{2}$ frk, za julij
45.—.

New-York. (Otvori.) Kava Rio za bodoče
dobave, stalno, nespremenjeno.
Hamburg. (Sklep.) Kava Santos gon-
average za maj 36 $\frac{1}{2}$ %, za september 37 $\frac{1}{2}$ %, za dec.
37 $\frac{1}{2}$ %, za marec 38 $\frac{1}{2}$ %, — Vzdržano. — Kava
Rio navadna loco 37—39, navadna realna 40—41
navadna doba 42—44.

London. Sladkor iz rpe sorov 12 $\frac{1}{2}$ Sh.
Java — — — Stalna.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, rž za
junij 16.25, za julij-avgust 15.50, za september-de-
cember 15.25 (trdno.) — Pšenica za tekoči me-
sec 24.75, za junij 24.70, za julij-avgust
23.90 za sept.-december 21.95 (trdno). Moka za te-
koči mesec 31.70, za junij 31.85, za julij-avgust
31.70, za sept.-december 29.50 (mirno). Repično
olje za tekoči mesec 50.50, za junij 50.50
za julij-avgust 51.25 za september-december 52.75
(mlačno). Špirt za tekoči mesec 50.25 za junij 49.75
za julij-avgust 49.— za september-december 42.75
(mlačno). Sladkor sorov 88 $\frac{1}{2}$ uao nov 30 $\frac{1}{2}$ —30 $\frac{1}{2}$ (trdno)
bel za tekoči mesec 34 $\frac{1}{2}$, za julij-avgust 34 $\frac{1}{2}$, za
oktober-januvar 31 $\frac{1}{2}$, za januar-april 32.—, rafiniran
69 $\frac{1}{2}$ —70 Vreme: lepo.

Izjava.*)
Jaz podpisani preključim in obžalujem
s tem vse žaljive besede, katere sem izgo-
voril dne 25. aprila 1905. in istotako tudi
vsa poznejša podtikanja o gg. Antonu Grbeo,
Hinku Pertot, R. Ferluga, Alojziju Grbec in
Ivanu Pertot iz Barkovlj, ter izjavljam, da
dotična očitanja ne odgovarjajo resnici.
ROJAN, dne 6. maja 1905.
Josip Katalan.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo
odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velewa.

Gledališna dvorana »Narodni dom«.
Danes
ob 8. uri zvečer:
velezanimiva konferenca o
Rusko-japonski vojni
ter o
potovanju v Petrograd in Moskvo
v ta dva bisera ruske države.
Oboje ilustrovano s 120 slikami.

Pozor!
V Merčah pri SEŽANI se bo vršil
veliki javni ples dne
14. maja t. l.
Išče se tapetarij zmožnega delavca, ka-
teri bi znal tudi slovensko-nemški
jezik. Ponudbe na zalogo pohištva Ana Se-
mulič, Piazza Belvedere št. 3.
Lepa meblovana soba v bližini
kolodvora se odda takoj. Ponudbe na upravo
»Edinosti«.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
»Edinosti«

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.
Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pohištva
prej ANTON ČERNIGOJ
via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega
v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Ponos vsake gospo-
dinje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava
se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospo-
dinstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.
o o o
Zahtevajte le izvrstne kavoje
s imenom »KATHREINER«.

Dragotin Vekjet - zlatar
v Trstu, Corso štv. 47
priporoča vsakovrstne
zlatenine in
srebrnine
ter žepne ure.
Sprejema poprave
ter kupuje zlato.
Cene zmerne.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po
posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa štv. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po
posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Trebuhol, slabosti, napenjanje za bljuvati, pomanjkanje volje do jedi, zaprtje, rezavica, krču podobna ali nervozna stanja povzročajo hude
posledice, ako se jih zanemari. — Zdravniška priznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporoča v takih slučajih Fellerjevo Rhabarbara
kroglijice se znamko »Elsa-Pillen.« — 1 ovitek (6 skatljic) K 4: vdobi se nadalje pri tvrdki
E. V. FELLER v Stubici, Jelisavin trg, Hrvatska.
Za 5 K 12 malih ali 6 velikih steklenic Fellerjeve rastlinske esenčne tekočine se znamko:

Feller-Elsa-Fluid

Tržaška posojilnica —
in hranilnica
razpisuje mesto
kontrolorja
oziroma uradniško mesto.

Plača po dogovoru po enoletnem proviz. službovanju, stalno nameščenje s pravico do pokojnine.

Le dobro kvalificirani, trgovsko naobraženi reflektantje naj vložijo prošnje z opisom življenja do 15. maja.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST — ulica Accademto št. 15 — TRST

Filijalka v ulici Miramare št. 13

Raznoviden kruh, moka prvih tovarov, sprejema naročbe na najljubše pecivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilne obiske se toplo priporoča cenj. občinstvu.

F. Pertot urar

TRST — ul. Poste nove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Zaloga istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecilia 16 (vokal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brskovo po 80 st., opolo iz Vise po 72 st., vse franko na dom. Za obilne naročbe se priporoča.

IVAN TONEL

Leon Fano

TRST

ulica Nuova 42
zlatar in draguljar

prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

— Manufakturna trgovina —

Ambrosich & Modricky

TRST — ul. Belvedere 32 — TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36. 42 novi. Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in plaket fuštanj. Kolenina bela in siva. Maje, slaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srance za moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in zmet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Česko gosje perje!

po ceni

5 kg.: novo sku-
bljeno K 9.60

boljše K 12.—

beli mehki puh, sku-
bljeno K

30.— K 36.—

Posilja franko po povzetju.

Zamena ali povrnitev dovoljena

proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachselt, Lobes 183.

pošta Pizen, Češka.

Varstvena znamka: „SIDRO“.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

nadomestek

pain ekspelerja

je pripoznano kot izvrstno, bolečine bla-
žeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
po 2 K v vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod preljubljenega
domačega zdravila naj se pazi edino le na ori-
ginalne steklenice v zavrtih z našo varstveno
znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le
tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.

Richterjeva lekarna „pri zlatem orlu“
PRAGA, Elizabetine ulice št. 5, nova.
Dnevno razpisovanje.

**Šumeči limonadni
bomboni in imberno pivo**

dajajo najboljše špirita prosijo ljudsko pijačo,
ki zdravje jako povpešuje.

Pristni le s to znamko:

Udobivajo se povsod.

Le s to znamko pristne priporoča

tovarniško delniško društvo za orijent. sladkorno blago in čokolato

(prej A. Maršner) PRAGA — Kralj. Vinohrady „Pizenka“.

Tomaževa žlindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašiče.

Kilo po 20 stotink.

Vreče od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonnina št. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive
plinove mrežice. — Vsakovratni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

**Najboljša, najlepša, najce-
nejša ura sedanjega časa!**

**Pristne Roskopf-Savonnet od double
zlata remontoir na sidro**

so najnovejše Roskopf ure. Te ure imajo izvrstno in zjamčeno
precizijsko kolesje na sidro in imajo 3 odskočne pokrovice od
double zlata z dvojno prevlago. Double zlato, je zlatu podobna
kovina, koja se nikoli ne spremeni. Te ure so zbog krasnega
dela posebno občudovane ter se ne ločijo od pristnih zlatih ur.

Cena 5 gld.

K tej spadajoča verižica od dvejnatega double zlata za
gospe gld. 1.50. Vsaki uri je priloženo pismo za 3 letno jam-
stvo. Razpošilja se le po povzetju

JOSIP SPIERING, Dunaj I., Postg. 2-45.

Intabulacije

(Vknjižbe)

za TRST in okolico po 4 ³/₄ %

proti odplačevanju od 1. do 60 let daja

HENRIK GIBERTI

lastnik »Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesijoniranega zavoda«
z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.

Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš
in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi

GLAVNI ZASTOPNIK

Uzajemno zavarovalne banke „Slavija“

TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

pivo

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

— kvasa —

iz tovarne **Bratov Reininghaus**
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.

Izvrstno jedilno olje

po 28 novč. liter v novi prodajalnici

A. BERINI & A. STRINGARI

ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.

Jedilno olje po 28 novč.

Ivan Petelin

tovarna testenin

TRST

ul. S. Francesco d'assisi 47.

Svetovna panorama

ulica Torrente 11 (trivogalna palača)

odprta vsak dan od 10. predp. do 11. ure zvečer

Od 6. maja do 14.

PARIS.

Dne 18. t. m. se panorama preseli v razstavo
fotografskih diletantov, kjer ostane do za-
ključka razstave. — Listki, koji so bili pro-
dani a ne dvigneni, se imajo plačati do 17 t. m.
Vstop 30 st., vojaki in dečki 20 st.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST — ulica Molin Grande št. 32 — TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih
ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.
Sprejema naročbe za sladčice.

Leon Doreghini v Trstu
Barriera vecchia 21 I. n.

Velika zaloga

pohištva, manufaktur in tapetarij.

Prosi se za obisk. — Obširno dovoljenje kredita.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „JELEN“

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo
neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Udobiva se povsod!**
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.